

Regeringskansliet,
Utbildningsdepartementet

Gemensamt ansvar- en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning (SOU 2020:33)

Datainspektionen har granskat betänkandet huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

Datainspektionen anser att betänkandet saknar en utredning av den behandling av personuppgifter som kommer att utföras som en följd av förslagen. Denna brist medför att Datainspektionen inte kan tillstyrka förslagen på nuvarande underlag.

I betänkandet föreslås bland annat en ny bestämmelse i 2 kap 8 c § i skollagen (2010:800) om huvudmännens ansvar för allsidig sammansättning. Bestämmelsen innebär att huvudmännen ska aktivt verka för en allsidig social sammansättning av elever vid sina skolenheter (övervägandena finns i avsnitt 7.2.4). Av övervägandena framgår att utredningens uppdrag, att föreslå en regionalt baserad modell för planering och dimensionering, innefattar bland annat att överväga om modellen ska innefatta beslut om lokalisering. Det framhålls att beslut om lokalisering även fortsättningsvis ska vara en angelägenhet för huvudmannen, både enskilda och kommunala. Utredningen ser inte att det finns anledning att närmare reglera beslut om lokalisering. Däremot anser utredningen att beslut om lokalisering, både av skolor och vilka utbildningar som ska erbjudas på olika skolor, aktivt kan användas för att minska segregationen. Vidare föreslås att Skolverket ska få i uppdrag att kontinuerligt följa upp elevernas sysselsättning efter gymnasiesärskolan och efter yrkesinriktad utbildning i komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå (se avsnitt 6.3.2). Av underlagen bör det t.ex. framgå vilka utbildningar som erbjuds, var utbildningarna anordnas, elevernas pendlingsmönster samt etableringen på arbetsmarknaden.

Datainspektionen konstaterar att det är otydligt om förslagen i betänkandet innefattar behandling av personuppgifter, i så fall vilka slag av personuppgifter och hur personuppgiftsbehandlingen är tänkt att gå till.

Den allmänna dataskyddsförordningen är den primära regleringen av all behandling av personuppgifter. Regleringen innebär dock att det i vissa fall krävs kompletterande nationell lagstiftning för att det ska finnas ett rättsligt stöd för behandlingen. Sådan kompletterande nationell reglering av personuppgiftsbehandling kan dock endast ske i den mån dataskyddsförordningen medger det och inom de ramar förordningen sätter. För att säkerställa att det finns rättsligt stöd, enligt artikel 6 och eventuellt artikel 9, för den behandling av personuppgifter som kommer att utföras som en följd av förslagen i betänkandet måste det först utredas vilka personuppgifter som kommer att behandlas. Sedan måste det analyseras i vad mån denna behandling dels sker i enlighet med regleringen i dataskyddsförordningen, dels huruvida kompletterande nationell lagstiftning finns i de fall sådan krävs. Det kan tilläggas att kraven är särskilt stränga när det är frågan om behandling av känsliga personuppgifter enligt artikel 9, där det framgår att det råder ett förbud mot att behandla känsliga personuppgifter om inte något av undantagen är tillämpligt, vilket också behöver analyseras. Någon sådan utredning har inte presenterats i betänkandet.

Eftersom det inte finns någon analys i betänkandet som visar vilka personuppgiftsbehandlingar som kan komma att ske utifrån förslaget eller vilka nackdelar detta kan innebära, är det inte möjligt att bedöma vilka effekter de förslag och bedömningar som görs kommer ha avseende elevernas personliga integritet. En väl genomförd integritetsanalys ska svara på frågan om konsekvenserna för den personliga integriteten som det intrång en föreslagen personuppgiftsbehandling innebär är proportionella i förhållande till det som ska uppnås med behandlingen. I detta ingår att bedöma om behandlingen av personuppgifter är nödvändig utifrån de avsedda ändamålen med behandlingen och om det finns alternativ som är mindre integritetskänsliga. Datainspektionen har tagit fram en vägledning om hur man kan göra en integritetsanalys för att underlätta arbetet i samband med lagförslag. Även om dokumentet utarbetades innan dataskyddsförordningen började tillämpas kan det vara till stöd i det fortsatta författningsarbetet. Vägledningen finns på följande länk [Vägledning för integritetsanalys - En vägledning från Datainspektionen för att bedöma riskerna med ny eller ändrad lagstiftning - Datainspektionen](#)

Datainspektionen vill även uppmärksamma på kravet på konsekvensbedömning i artikel 35 i dataskyddsförordningen. De personuppgiftsansvariga kan komma att behöva göra en sådan bedömning vid sin behandling av personuppgifter. En sådan bedömning kan även medföra krav på samråd med Datainspektionen. Kravet på konsekvensbedömning kan dock inskränkas i de fall behandlingen anses utgöra en uppgift av allmänt intresse vilken är fastställd i nationell rätt och en sådan konsekvensbedömning redan gjorts i samband med antagandet av den nationella rätten. Detta kräver dock även det en grundlig genomgång av aktuell behandling av personuppgifter samt dess förhållande till dataskyddsregleringen.

Salli Fanaei, 2020-11-30 (Det här är en elektronisk signatur)